

Gemeente Rotterdam
Gemeenteraad
d.t.k.v. de Griffie
Coolsingel 40
3011 AD ROTTERDAM

datum
17 juni 2020

ons kenmerk
RR/20.035/PH/YF/EL

pagina
1 van 13

betreft
R.O.20.01 onderzoeksbrief tussentijdse beoordeling collegetargets

Geacht raadslid,

In november 2019 heeft de rekenkamer u in een brief geïnformeerd over de toetsing van de juistheid van de nulmetingen van de collegetargets behorende bij het collegeprogramma 2018-2022. In aanvulling op onze brief van december 2018 is daarbij ook voor een aantal targets de betrouwbaarheid van de meet- en registratiesystemen getoetst. De rekenkamer heeft nu onderzoek gedaan naar de realisatie van de mijlpalen van 2019. Ook is de betrouwbaarheid van de registratiesystemen getoetst bij targets waar de meetmethode is aangepast.

beoordeling collegetargets (najaar 2019)

In het najaar van 2019 heeft de rekenkamer de nulmetingen en de betrouwbaarheid van de meetsystemen van de collegetargets beoordeeld. Targets die specifiek, meetbaar, tijdgebonden en controleerbaar waren en waar de nulmeting aanwezig was werden als 'rekenkamerproof' bestempeld. De volgende (sub)targets werden nog niet als 'rekenkamerproof' beschouwd:

- 4.a. statushouders – inburgering, omdat het (deels) onbekend was hoe de registratie zou worden uitgevoerd;
- 5. schulden, omdat de wijze van registratie van individuele ondersteuningsplannen nog niet bekend was;
- 10. waterbestendig, omdat de juistheid van de labels van panden nog niet beoordeeld was waardoor de rekenkamer de betrouwbaarheid niet vast kon stellen;
- 11. groen, omdat nog niet alle meet- en registratiesystemen gereed waren.

Target 8 taaltrajecten werd niet onderzocht, maar voorlopig als betrouwbaar gekwalificeerd omdat er gebruik gemaakt wordt van bronnen die de rekenkamer in principe betrouwbaar acht.

huidig vervolgonderzoek

De targets die nog niet rekenkamerproof waren en waarbij een nieuw meet- en registratiesysteem gebruikt wordt, heeft de rekenkamer beoordeeld aan de hand van het normenkader zoals opgenomen in bijlage 1 van de rekenkamerbrief van december 2018. Daarnaast heeft de rekenkamer de resultaten zoals die zijn opgenomen in de jaarstukken 2019 van de gemeente Rotterdam onderzocht aan de hand van normen ten aanzien van controleerbaarheid en juistheid. Voor de targets

die een mijlpaal voor 2019 hadden in de begroting 2019 én waarover in de jaarstukken 2019 is gerapporteerd, heeft de rekenkamer vastgesteld in hoeverre het target is gehaald, bijna is gehaald, of niet is gehaald.¹ De rekenkamer heeft tenslotte beoordeeld of in de jaarstukken en de Eerste herziening 2020 een toelichting op de realisatie en een verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget is opgenomen.

Aangezien de peildatum van de mijlpalen 2019 of zelfs eerder is, heeft de coronacrisis geen invloed gehad op het al dan niet behalen van de mijlpalen. Wel is duidelijk dat de verspreiding van het coronavirus grote gevolgen heeft voor de uitvoering van het gemeentelijke beleid. Om deze effecten mee te nemen in dit onderzoek zijn de toelichtingen op de targets die gegeven zijn in de Eerste herziening meegenomen door de rekenkamer.

datum

17 juni 2020

pagina

2 van 13

leeswijzer

Deze brief begint met de conclusies van het onderzoek naar de voortgang van de targets 2019. Deze worden gevolgd door aanbevelingen. Vervolgens is integraal de wederhoorreactie van het college opgenomen, met daarna het nawoord van de rekenkamer. In de bijlage volgen de bevindingen per target.

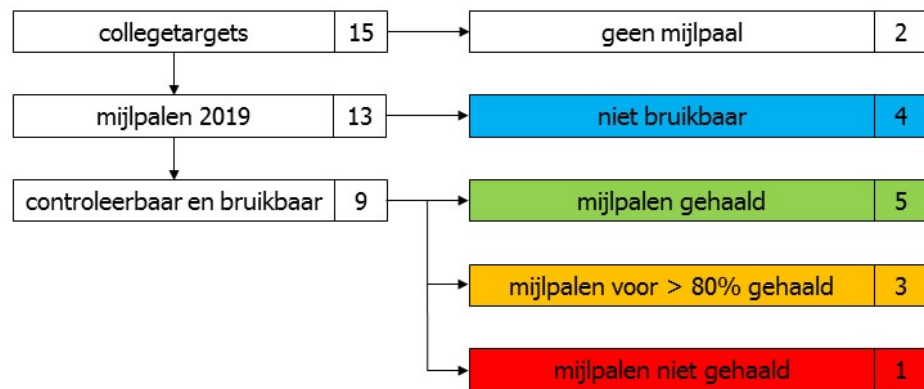
conclusies

1. Van twaalf van de vijftien² targets is de realisatie van de mijlpaal gerapporteerd in de jaarstukken. Separaat daarvan heeft de rekenkamer de realisatie van target 9. jeugdhulp ontvangen. Bij de targets 7. eenzaamheid en 14. burgerparticipatie ontbreekt een mijlpaal voor 2019. Over de dertien targets met een mijlpaal concludeert de rekenkamer het volgende (zie voor een overzicht figuur 1):
 - a. Slechts vijf targets liggen op koers; hiervan is de mijlpaal gehaald. Dit zijn de targets 1. CO₂, 2. luchtkwaliteit, 3. bijstand, 5. schulden en 8. taaltrajecten.
 - b. Bij drie targets is de mijlpaal bijna gehaald. Dit zijn de targets 6. onderwijs, 12 woningbouw en 13. veiligheid.
 - c. Bij een target loopt de realisatie ver uit koers, omdat de mijlpaal niet is gehaald. Het betreft target 4b. statushouders.
 - d. Van vier targets is het gerapporteerde resultaat van de mijlpalen niet bruikbaar, omdat de gegevens niet controleerbaar of niet juist zijn. Dit zijn de targets 4a. statushouders – inburgering, 9. jeugdhulp, 10. waterbestendigheid en 11. groen. Bij deze targets is dus niet vast te stellen of het college op koers ligt om de target aan het eind van de collegeperiode te realiseren.

¹ Gehaald is 100%, bijna gehaald is 80 tot 100% en niet gehaald is minder dan 80%. Deze schaal hanteert de rekenkamer sinds de collegeperiode 2002-2006.

² Target 4a. en 4b. zijn apart opgenomen, conform de werkwijze bij het onderzoek naar de mijlpalen van de colleegetargets in 2011 (Rekenkamer Rotterdam, Sturen op termijn, juni 2012). Hoewel beide targets statushouders betreffen zijn zij in inhoudelijk opzicht en wat betreft de gebruikte informatiesystemen sterk verschillend.

figuur 1: conclusies mijlpalen 2019

datum

17 juni 2020

pagina

3 van 13

- Bij vier targets diende de controleerbaarheid nog getoetst te worden. Bij drie targets is deze controle uitgevoerd. Van twee targets (4a. statushouders en 11. groen) is de verantwoording niet voldoende betrouwbaar en daarmee niet bruikbaar. Target 5. schulden beoordeelt de rekenkamer wel als rekenkamerproof. Bij target 9. jeugdhulp blijkt uit een nieuwe beoordeling van de rekenkamer dat het target toch niet rekenkamerproof is.
- Met de verantwoording van de resultaten in de jaarstukken 2019 en de Eerste herziening 2020 heeft het college slechts voor een deel de aanbeveling van de rekenkamer gevolgd om jaarlijks op een vast moment aan de raad een integrale verantwoording af te leggen over de realisatie van zijn ambities. Alle targets zijn opgenomen en de beschikbare realisatiecijfers zijn gerapporteerd. Bij de meeste targets ontbreekt echter een inhoudelijke toelichting op de gerapporteerde realisatiecijfers van de mijlpalen. Ook ontbreekt bij de meeste targets een toelichting of een verwachting op het wel of niet halen van de eindtargets en is er in de jaarstukken niets en in de Eerste herziening beperkt gerapporteerd over bijsturing in de beleidsuitvoering om de eindtargets te halen. Dit belemmert een goed politieke-bestuurlijk debat over de voortgang van de realisatie van de targets en over eventueel te maken beleidsaanpassingen.

aanbevelingen aan college

- Ga met de raad in debat over de realisatie van de mijlpalen en de mate waarin achtergebleven resultaten een gevolg zijn van achterblijvende inspanningen van het college en de mate waarin geboekte resultaten te danken zijn aan de inspanningen van het college.
- Draag zorg voor de juistheid en controleerbaarheid van de informatie in de komende jaarstukken.
- Informeert de raad expliciet over het bijstellen van targets.
- Geef in de komende jaarstukken bij alle targets een inhoudelijke toelichting op de realisatie. Geef tevens aan welke eventuele extra inspanningen nodig zijn om aan het eind van de collegeperiode de target te hebben gerealiseerd.
- Bewaak dat eind 2021 over alle oorspronkelijke door de raad geaccordeerde targets wordt gerapporteerd.

reactie van het college

U heeft een conceptbrief over de tussentijdse beoordeling van de collegetargets aangeboden voor bestuurlijk wederhoor. Bedankt voor uw conclusies en aanbevelingen over de verantwoording van de realisatie en controleerbaarheid van de verantwoording over de collegetargets.

Het is de gewoonte dat wij halverwege de collegeperiode integraal verantwoording afleggen over de voortgang van de collegetargets. Als gevolg van de onzekerheden die de crisis met zich meebrengt, hebben we gekozen voor een voorjaarsbrief en een aparte 1e herziening, in plaats van een voorjaarsnota.

Aan de hand van de richting en uitgangspunten verwoord in de voorjaarsbrief gaan we de komende periode het gesprek aan met de raad en andere partijen om sterker uit de coronacrisis te komen. Niet al onze ambities en targets zullen naar verwachting bij de begroting 2021 nog haalbaar blijken te zijn in onze bestuursperiode.

datum

17 juni 2020

pagina

4 van 13

Bij de begroting 2021, in september, reageren wij daarom pas inhoudelijk op uw bevindingen.

nawoord rekenkamer

De rekenkamer heeft begrip voor de huidige situatie als gevolg van de coronacrisis, maar merkt wel op dat deze tussentijdse beoordeling betrekking heeft op de realisatie van de collegetargets in de periode tot eind 2019. Aangezien de peildata van de mijlpalen 2019 of zelfs eerder zijn, heeft de coronacrisis geen invloed gehad op het al dan niet behalen van de mijlpalen. Wij zien uw inhoudelijke reactie op onze bevindingen gaarne tegemoet in september.

Met vriendelijke groet,

Drs. P. Hofstra RO CIA
directeur

cc

college B en W

bijlage: bevindingen per college­target

tabel 1: bevindingen per target jaarstukken 2019

	controleerbaar	juist	kleur ³	
	1. CO ₂	ja	ja	groen
	2. luchtkwaliteit	ja	ja	
	3. bijstand	ja	ja	
	4a. statushouders – inburgering	ja	nee	blauw
	4b. statushouders – bijstand	ja	nee*	rood
	5. schulden	ja	ja	groen
	6. onderwijs	ja	ja	oranje
	7. eenzaamheid	-	-	najaar 2020
datum	8. taaltrajecten	ja	ja **	groen
17 juni 2020	9. jeugdhulp	nee	onbekend	blauw
	10. waterbestendigheid	onbekend	onbekend	najaar 2020
pagina	11. groen	nee	onbekend	blauw
5 van 13	12. woningbouw	ja	ja	oranje
	13. veiligheid	ja	ja	oranje
	14. burgerparticipatie	-	-	verwacht

* 4b: de realisatie van de mijlpaal is onjuist gerapporteerd, maar het target is wel bruikbaar doordat de rekenkamer het juiste cijfer zelf kon berekenen.

** 8: de realisatie van de mijlpaal wordt nog naar boven bijgesteld omdat een aantal subsidies nog niet is vastgesteld.

target 1: CO₂

mijlpaal 2019

De CO₂-uitstoot is in 2019 niet hoger dan in 2017 (niet hoger dan 31,9 Mton).

aandachtspunten

De nulmeting, die betrekking heeft op de uitstoot van 2017, is aangepast van 32,2 Mton naar 31,9 Mton. Zoals vermeld in de voorgaande rekenkamerbrief over de college­targets wordt het target in lijn met deze correctie gewijzigd.

realisatie 2019

Realisatiecijfers van 2019 zijn nog niet beschikbaar. De realisatie in 2018 is 29,9 Mton en daarmee lager dan de nulmeting. In 2018 is de mijlpaal (CO₂-uitstoot niet hoger dan 31,9 Mton) gehaald. Verder is er in de jaarstukken geen toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen.

In de Eerste herziening is als toelichting opgenomen dat de coronacrisis op korte termijn positieve gevolgen heeft voor de reductie van de CO₂ uitstoot. Volgens de bijgesloten oplegger is het echter de verwachting dat het target zonder aanvullende maatregelen niet gehaald wordt. Er wordt gemeld dat de inzet om de lange termijn­doelstellingen te halen wordt versterkt, maar deze inzet wordt niet geconcretiseerd.

³ Groen = gehaald (100%); oranje = bijna gehaald (80 tot 100%); rood = niet gehaald (< 80%); blauw = onbruikbaar; wit = niet van toepassing.

target 2: luchtkwaliteit

mijlpaal 2019

In 2022 is de gemiddelde luchtkwaliteit in de hele stad verbeterd t.o.v. het niveau van 2017. Vanaf 2020 zijn er geen straten meer waar de Europese gezondheidsnorm voor NO₂ wordt overschreden.

Mijlpalen 2019 (peiljaar 2018)

- Maximaal 12 toetspunten > NO₂ 40 µg/m³ (jaargemiddelde)
- 0 meetstations met >18 keer per jaar overschrijding NO₂ 200µg/m³ (uurgemiddelde)

realisatie 2019 (peiljaar 2018)

Realisatie op de overschrijding van de jaargemiddelde grenswaarde van stikstofdioxide komt op 4 toetspunten boven de grenswaarde van NO₂ 40 microgram/m³. Dit is onder de mijlpaal voor 2018 van 12 toetspunten. Hiermee is de mijlpaal gehaald.

datum

17 juni 2020

pagina

6 van 13

Van de overschrijding van de grenswaarde voor het uurgemiddelde van de stikstofuitstoot, zijn nog geen cijfers voor het peiljaar 2019 beschikbaar. In 2018 werd de NO₂-grenswaarde nergens overschreden, dus ook deze mijlpaal is gehaald. Verder is er in de jaarstukken geen toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen.

In de Eerste herziening wordt een tijdelijke positieve invloed op de luchtkwaliteit gemerkt door afname van het personenverkeer als gevolg van de coronacrisis. De maatregelen uit de Koersnota Schone Lucht blijven volgens de Eerste herziening noodzakelijk. Volgens het college is het met de huidige inzichten onzeker of de target gerealiseerd gaat worden.

target 3: bijstand

mijlpaal 2019

Het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam daalt naar 33.700.

realisatie 2019

De mijlpalen zijn in de voorjaarsnota 2019 aangepast. De mijlpaal per 1 januari 2020 is aangescherpt van 34.400 naar 33.700. Het gerealiseerde aantal bijstandsuitkeringen was op 31 december 2019 33.666. Daarmee is de mijlpaal gehaald. Verder is er in de jaarstukken een beperkte inhoudelijke toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen.

In de Eerste herziening wordt als gevolg van het coronavirus een toename van het aantal bijstandsuitkeringen gemeld naar 34.038 per 20 april 2020 en een verwachte stijging naar 38.700 aan het eind van 2020. Er wordt extra personeel ingehuurd om inkomenszekerheid te bieden voor nieuwe werkzoekenden en volgens het investeringsprogramma Rotterdam. Sterker door. wordt er ingezet op preventie, ondersteuning en scholing.

target 4a: statushouders - inburgering

mijlpaal 2019

80% van alle Rotterdamse statushouders met een bijstandsuitkering is binnen 6 maanden na toekenning van de uitkering gestart met het inburgeringstraject.

aandachtspunten

De meetmethode van het target is aangepast. De startdatum wordt gecontroleerd aan de hand van de cursusovereenkomst. Statushouders die binnen de zes-maandentermijn vallen en nog niet zijn gestart worden niet meegerekend.

De controle van de aangepaste meetmethode is uitgevoerd door de directie Middelen en Control en is door de rekenkamer beoordeeld en akkoord bevonden. Op basis van deze controle oordeelt de rekenkamer dat het target voldoet aan de technische normen specifiek, meetbaar, tijdgebonden en controleerbaar, maar zij constateert ook dat het registratiesysteem niet voldoende betrouwbaar is. Slechts 88,6% van de dossiers is volledig juist bevonden, omdat de startdatum op de overeenkomst niet overeen komt met de geregistreerde startdatum. De gegevens zijn daarmee niet bruikbaar, waardoor het target niet 'rekenkamerproof' is.

datum

17 juni 2020

pagina

7 van 13

realisatie 2019

Volgens de jaarstukken is 59% van de statushouders gestart met een passend inburgeringstraject. Uit de verantwoording blijkt dat dit percentage 61 is. Daarmee is de mijlpaal niet gehaald (76%). Dit realisatiecijfer is zeer waarschijnlijk onjuist, omdat het registratiesysteem onjuiste gegevens bevat. In de jaarstukken en de Eerste herziening is als toelichting opgenomen dat de realisatie van het target niet op schema ligt doordat statushouders zelf verantwoordelijk zijn voor het inschrijven voor een inburgeringscursus. De gemeente kan hier geen invloed op uit oefenen. Er is geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen.

target 4b: statushouders - bijstand

mijlpaal 2019

Het aantal bijstandsuitkeringen voor statushouders daalt van 1.929 naar 1.769.

aandachtspunten

In de Monitor Statushouders 2019 meldt het college dat het niet meer uit gaat van een statisch bestand met een nulmeting, maar met een dynamisch bestand. Reden is dat de IND met terugwerkende kracht statussen toekent of intrekt. Hierdoor vallen personen met terugwerkende kracht binnen of buiten de doelgroep. In de monitor meldt het college op schema te liggen voor de daling van het aantal bijstandsuitkeringen naar het target van 1.507.

De rekenkamer constateert dat het college hiermee dynamische meetresultaten afzet tegen statische targets. Omdat de nulmeting gedaald is van 1.929 naar 1.862 (-67) zijn de mijlpalen en het target relatief lager geworden. In de eerste versie van het target werd ingezet op een reductie van het aantal statushouders met een bijstandsuitkering met 21,5%. Met de huidige nulmeting is het target verlaagd naar 19,1% minder statushouders met een bijstandsuitkering. Bij een correctie van de mijlpalen en target naar de oorspronkelijke totale daling van 21,5% komt het target uit op 1.462 en de mijlpaal voor 2019 op 1.689.

Aandachtspunt bij de jaarstukken is dat de streefwaarden abusievelijk een jaar zijn doorgeschoven (bijvoorbeeld: streefwaarde 2019 staat vermeld bij 2020). Dit is gecorrigeerd in de Eerste herziening.

realisatie 2019

Het aantal bijstandsuitkeringen voor statushouders op 31 december 2019 was 1.768. In de jaarstukken is 1.765 gerapporteerd. Het verschil is te verklaren door de correcties van de IND. Daarmee is de mijlpaal volgens de jaarstukken gehaald. De juiste mijlpaal is volgens de rekenkamer 1.689 (zie aandachtspunten hierboven). Dat betekent dat de mijlpaal niet is gehaald, aangezien het aantal bijstandsuitkeringen slechts met 94 van de beoogde 173 is gedaald (54,3%). In de jaarstukken is geen inhoudelijke toelichting op de realisatie opgenomen. De verwachting is dat de eindtarget (1.507) wordt gehaald.

In de Eerste herziening is als verwachting opgenomen dat het aantal bijstandsuitkeringen voor statushouders oploopt als gevolg van de coronacrisis. Dit komt door minder uitstroom uit de bijstand en meer terugkeer in de bijstand. Veel statushouders hebben namelijk recent een tijdelijk of flexibel arbeidscontract gekregen. Er is niet vermeld of en hoe er extra ingezet wordt op het halen van het target.

datum

17 juni 2020

pagina

8 van 13

target 5: schulden

mijlpaal 2019

Per 31 december 2019 is voor 3.000 Rotterdammers met financiële problemen een individueel ondersteuningsplan opgesteld, gericht op een duurzame aanpak van schulden.

aandachtspunten

De controle van de meetmethode is uitgevoerd door de directie Middelen en Control. De rekenkamer heeft geconstateerd dat deze controle op de juiste manier is uitgevoerd en oordeelt dat het target voldoet aan de technische normen specifiek, meetbaar, tijdgebonden en controleerbaar. Het target is daarmee 'rekenkamerproof'.

In bijlage 1 van de Monitor schuldenaanpak 2020 is de aangepaste omschrijving van collegetarget 5 opgenomen. De peildata van de nulmeting, de mijlpalen en het target zijn daarin een maand opgeschoven van 30 november naar 31 december.

realisatie 2019

Per 31 december 2019 zijn er 3.523 ondersteuningsplannen opgesteld en daarmee is de mijlpaal gehaald. In de jaarstukken is als mijlpaal een aantal van 3.525 gerapporteerd. Bij de controle van de verantwoording bleek dat een tweetal personen dubbel in de verantwoording waren opgenomen. Deze aanpassing is verwerkt in de Eerste herziening. Verder is er in de jaarstukken geen enkele toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen.

In de Eerste herziening is als toelichting opgenomen dat er een daling te zien is van het aantal opgestelde ondersteuningsplannen als gevolg van de coronacrisis. De verwachting is dat de mijlpaal van 2020 mogelijk niet wordt gehaald. Door extra inzet op onder meer vroegsignalering en groei van de doelgroep door toename van financiële problemen is het de verwachting dat het target wel gehaald wordt.

target 6: onderwijs

mijlpaal 2019

Meer kinderen/jongeren bereiken een hoger onderwijsniveau.

- a. Het percentage 3-jarige doelgroeppeuters dat gebruik maakt van het extra aanbod 'spelen en leren' blijft minimaal gelijk (89%).

De score op de referentieniveaus in het primair onderwijs stijgt: het aantal Rotterdamse basisschoolleerlingen op het streefniveau van de referentieniveaus stijgt in 2021 naar het landelijk gemiddelde van 2017; dat wil zeggen:

- b. voor taal: stijging van 54,9% naar 55,3% in 2018 en 55,8% in 2019;
- c. voor lezen: stijging van 60,9% naar 62,4% in 2018 en 63,9% in 2019;
- d. voor rekenen: stijging van 34,8% naar 35,5% in 2018 en 36,2% in 2019.
- e. Het percentage leerlingen in het derde leerjaar van het vo dat zit op het niveau van het advies van de basisschool of hoger stijgt van 77% in 2017 naar 77% in 2018 en 78% in 2019.
- f. Het aandeel Rotterdamse jongeren dat de beroepsbegeleidende leerweg volgt aan een Rotterdamse mbo-instelling stijgt van 13,5% in 2017 naar 14,0% in 2018 en 15,5% in 2019.

datum

17 juni 2020

pagina

9 van 13

aandachtspunten

Per 2020 wordt er gebruik gemaakt van CBS-cijfers in plaats van cijfers van DUO om zo beter inzicht te krijgen in de prestaties van Rotterdamse kinderen. De DUO-cijfers hebben betrekking op kinderen op Rotterdamse scholen. Deze wijziging veroorzaakt kleine verschillen in de nulmeting. Omdat de gegevens van het CBS afkomstig zijn, beoordeelt de rekenkamer de gegevens als betrouwbaar.

realisatie 2019

- a. De realisatie van het percentage driejarige doelgroeppeuters dat gebruik maakt van het extra aanbod 'spelen en leren' in het peiljaar 2018 is 79,9%. Het target voor 2018 is daarmee bijna gehaald, namelijk voor 89,8%. De realisatie voor het peiljaar 2019 is nog niet beschikbaar.
- b. De realisatie van het referentieniveau taal voor het peiljaar 2018 is 58,0%. Het target voor 2018 (55,3%) is daarmee gehaald. De realisatie voor het peiljaar 2019 is nog niet beschikbaar.
- c. De realisatie van het referentieniveau lezen voor het peiljaar 2018 is 67,3%. Het target voor 2018 (62,4%) is daarmee gehaald. De realisatie voor het peiljaar 2019 is nog niet beschikbaar.
- d. De realisatie van het referentieniveau rekenen voor het peiljaar 2018 is 35,5%. Het target voor 2018 (35,5%) is daarmee exact gehaald. De realisatie voor het peiljaar 2019 is nog niet beschikbaar.
- e. De realisatie van het percentage leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs dat zit op het niveau van het advies van de basisschool of hoger voor het peiljaar 2018 is 76,6%. Het target voor 2018 (77,0%) is daarmee bijna gehaald (99,5%). In de jaarstukken is de realisatie abusievelijk een jaar opgeschoven wat in de Eerste herziening is gecorrigeerd. Het gemelde cijfer in de jaarstukken niet het peiljaar 2019, maar het peiljaar 2018. De realisatie voor het peiljaar 2019 is nog niet beschikbaar.
- f. De realisatie van het percentage Rotterdammers dat de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) volgt aan een Rotterdamse mbo-opleiding voor het peiljaar 2018 is 15,9%. Het target voor 2018 (14,0%) is daarmee gehaald. In de jaarstukken is de realisatie abusievelijk een jaar opgeschoven wat in de Eerste herziening is gecorrigeerd. Het gemelde cijfer in de jaarstukken betreft niet het peiljaar 2019, maar het peiljaar 2018. De realisatie voor het peiljaar 2019 is nog niet beschikbaar.

Bij de subdoelen is de mijlpaal van 2018 bij vier wel en bij twee niet gehaald. De totale realisatie van de meest recente cijfers is daarmee 98,2%, waarmee de mijlpaal

van het target als geheel bijna gehaald is. Verder is er in de jaarstukken geen toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen. In de Eerste herziening is opgemerkt dat de gevolgen van de coronacrisis voor de realisatie van de onderwijstargets lastig zijn in te schatten. Extra inzet is er op het informeren van ouders van doelgroeppeuters. Deze inzet is ook onderdeel van het investeringsprogramma Rotterdam. Sterker door.

target 7: eenzaamheid

mijlpaal 2019

De eenzaamheid onder ouderen (65+) daalt 3% van 53% in 2017 tot 50% in 2021. Voor 2019 is geen mijlpaal opgesteld.

realisatie 2019

Dit target wordt gemeten in het najaar van 2020. Er zijn dus nog geen cijfers beschikbaar.

datum
17 juni 2020

pagina
10 van 13

target 8: taaltrajecten

mijlpaal 2019

In 2019 zijn 3.800 taaltrajecten afgerond door laaggeletterde Rotterdammers.

realisatie 2019

In de jaarstukken is een realisatie gemeld van 4.300 afgeronde taaltrajecten in 2019. Daarbij is opgemerkt dat dit aantal nog niet definitief is, omdat de subsidies voor taaltrajecten nog niet zijn verantwoord. De rekenkamer heeft de verantwoording van de taaltrajecten gecontroleerd en stelt vast dat het target controleerbaar en juist is. Uit het onderzoek van de rekenkamer blijkt dat het aantal gerealiseerde taaltrajecten 5.093 is. Dit aantal wordt nog naar boven bijgesteld. Daarmee is de mijlpaal gehaald.

In 2019 werden de taaltrajecten gerealiseerd door middel van 5 inkoopovereenkomsten en 37 subsidieverstrekingen. In de aan de rekenkamer aangeleverde onderbouwing is het aantal ingekochte taaltrajecten naar boven bijgesteld naar 4.415. De reden van de bijstelling is dat eerder nog niet alle examengegevens bekend waren. Dat is nu wel het geval. Het aantal afgeronde taaltrajecten uit vastgestelde subsidies is voorlopig 678. Het aantal wordt nog naar boven bijgesteld omdat 28 van de 37 subsidies nog niet vastgesteld zijn. Verder is er in de jaarstukken geen inhoudelijke toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen.

In de Eerste herziening meldt het college 4.300 gerealiseerde taaltrajecten in 2019. Ook dit betreft een voorlopig cijfer wat in de 2^e herziening nog naar boven wordt bijgesteld omdat de aantallen uit de subsidieverantwoordingen dan definitief bekend zijn. Het college verwacht dat het target niet bijgesteld hoeft te worden omdat lessen digitaal plaats kunnen vinden.

target 9: jeugdhulp

mijlpaal 2019

De jeugdhulp moet zoveel mogelijk gaan aansluiten op de leefsituatie van de jeugdigen. Daarom wordt gewerkt aan een verschuiving van jeugdhulp in instellingen naar jeugdhulp in de thuissituatie. Van 2018 naar 2021 wordt ingezet op

een daling van 10% jeugdigen in instellingen, door meer kinderen te helpen in een thuissituatie. Mijlpaal voor 2019 is 218 jeugdigen die in een instelling verblijven.

aandachtspunten

De realisatie van de mijlpaal 2019 is niet in de jaarstukken opgenomen. De rekenkamer heeft de realisatie separaat ontvangen en de verantwoording beoordeeld. Bij de verantwoording is de verklaring gegeven dat er cliënten in perceel B (verblijf) geregistreerd staan waar afschaling naar ambulante hulp heeft plaatsgevonden. Omdat er eerst intramurale zorg in perceel B werd verleend, blijven ze daaronder in de administratie staan. Er wordt gezocht naar een manier om de administratie hierin te verbeteren. Mogelijk leidt dit tot een aanpassing van de nulmeting en de mijlpaal. Omdat de betrouwbaarheid van het bronbestand niet vast te stellen is oordeelt de rekenkamer dat het target oncontroleerbaar en daarom onbruikbaar is. Het target is dus niet rekenkamerproof.

datum

17 juni 2020

pagina

11 van 13

De mijlpalen in de jaarstukken zijn niet juist. Zoals vermeld in de rekenkamerbrief van november 2019 over de nulmeting en controleerbaarheid van de targets zijn de mijlpalen door het college aangepast. De juiste mijlpalen zijn te vinden in de Raadsmonitor welzijn, zorg en jeugdhulp 2018. De nulmeting in 2018 is 225, de mijlpaal van 2019 is 218, eindresultaat is een daling naar 203 in 2021.

realisatie 2019

Het realisatiecijfer in de verantwoording die de rekenkamer heeft ontvangen is zeer waarschijnlijk onjuist, omdat het registratiesysteem waarschijnlijk onjuiste gegevens bevat. Verder is er in de jaarstukken en de Eerste herziening geen toelichting op de mijlpaal opgenomen. In de jaarstukken is geen concrete verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen. In de Eerste herziening stelt het college dat zij verwacht dat het aantal cliënten niet zal dalen, gezien de bestaande wachtlijsten.

target 10: waterbestendig

mijlpaal 2019

Stijging van het percentage panden dat geen verhoogde kans op wateroverlast bij hevige regen heeft van 88% naar 90% in 2022. Voor 2019 is een mijlpaal van 88% opgesteld die gelijk staat aan de nulmeting.

realisatie 2019

Omdat de rekenkamer de controleerbaarheid van het meet- en registratiesysteem nog niet vast kan stellen is de mijlpaal niet gecontroleerd. De controle kan pas in het najaar van 2020 worden uitgevoerd, omdat het meetsysteem dan gereed is.

Volgens de jaarstukken is de realisatie van het target 88% en is de mijlpaal gehaald. Deze realisatie voor 2019 is volgens de rekenkamer onjuist omdat het de realisatie van 2018 betreft zoals in de bron staat vermeld: 'Bluelabel, juli 2018'. In de Eerste herziening is dit gecorrigeerd en is geen realisatie voor 2019 opgenomen. Verder is er in de jaarstukken geen toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen. In de Eerste herziening staat dat maatregelen uitgevoerd kunnen worden ondanks de coronacrisis en dat het target wordt gehaald als uitvoeringsgeld ter beschikking kan worden gesteld.

target 11: groen

mijlpaal 2019

5 hectare groen erbij per 30 november 2019 t.o.v. 2018.

aandachtspunten

De meetmethode van het target is aangepast, omdat de eerdere werkwijze niet betrouwbaar genoeg bleek. Het werken met lucht- en satellietfoto's bleek niet haalbaar onder meer vanwege schaduwwerking en weersomstandigheden (bijvoorbeeld droogte). Daarom wordt volgens de nieuwe meetmethode enkel publiek groen van de gemeente gemeten. Uitzondering daarop zijn de groene daken. Daarbij is het gebruik van luchtfoto's wel mogelijk, vanwege de doorgaans hoge ligging. De rapportages over de groene daken zijn als betrouwbaar aangemerkt door de rekenkamer.

datum
17 juni 2020

pagina
12 van 13

Voor het overige groen wordt volgens de nieuwe omschrijving van het target gebruik gemaakt van een registratie van mutaties in inrichting- en onderhoudsplannen. Bij de controle van deze nieuwe meetmethode door de directie Middelen en Control bleek dat niet bij alle inrichting- en onderhoudsplannen goed is vast te stellen wanneer de uitvoering heeft plaats gevonden of wanneer de uitvoering gepland staat. Daarmee is de verantwoording niet exact genoeg en dat betekent dat de rekenkamer het target als niet controleerbaar beoordeelt.

realisatie 2019

In de jaarstukken is een voorlopige realisatie van 8,9 ha gerapporteerd. 2,8 ha hiervan betreft groene daken en is gecontroleerd door de rekenkamer. De overige 6,1 ha is niet goed te controleren, wat betekent dat de rekenkamer de gerapporteerde mijlpaal niet kan bevestigen. Verder is er in de jaarstukken geen inhoudelijke toelichting op de realisatie en geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen. Volgens de Eerste herziening verwacht het college geen nadelige gevolgen van de coronacrisis voor realisatie van het target.

target 12: woningbouw

mijlpaal 2019

Start bouw van 9.000 nieuwe woningen per 1 januari 2020.

realisatie 2019

Het aantal gerealiseerde woningen per 1 januari 2020 is 7.250. Daarmee is de mijlpaal voor 80,6% gehaald. In de jaarstukken is als toelichting opgenomen dat de uitspraak van de Raad van State in mei over het landelijke Programma Aanpak Stikstof (PAS) en de sinds juli aangescherpte regel voor PFAS (een verzamelnaam voor vervuilende stoffen) in de grond, een rem gezet hebben op het aantal aangevraagde en verleende omgevingsvergunningen. In de eerste herziening wordt hieraan toegevoegd dat de woningbouw geraakt zal worden door de effecten van de coronacrisis. In de jaarstukken en de Eerste herziening is vermeld dat de realisatie van het target onder druk staat. Volgens de Eerste herziening wordt er samen met bouwpartners gezocht naar manieren om te blijven inzetten op het target.

target 13: veiligheid

mijlpaal 2019

- a. Het veiligheidsniveau van Rotterdam is in 2019 omhoog gegaan ten opzichte van 2018; de Veiligheidsindex binnen het wijkprofiel heeft dan een gemiddelde score hoger dan 108.

- b. De gemiddelde score van de 18 wijken die in 2018 lager dan 100 scoren op de Veiligheidsindex, moet in 2022 zijn verbeterd. Mijlpaal 2019: de gemiddelde score is hoger dan 88.
- c. De 5 laagst scorende wijken op de Veiligheidsindex van 2018 laten in 2022 een stijging van 5 punten op de Veiligheidsindex binnen het wijkprofiel zien. Mijlpalen voor 2019 zijn:
 - Tarwewijk 76
 - Hillesluis 80
 - Bloemhof 87
 - Carnisse 89
 - Oude Westen 90

realisatie 2019

datum
17 juni 2020

pagina
13 van 13

- a. Het gemiddelde van de Veiligheidsindex in 2019 is 110, waarmee de mijlpaal is gehaald.
- b. De gemiddelde score van de 18 wijken is in 2019 91,8 en daarmee hoger dan de mijlpaal van 88. De mijlpaal is daarmee gehaald.
- c. De score in de veiligheidsindex van de vijf laagst scorende wijken is als volgt:
 - Tarwewijk 85, de mijlpaal is daarmee gehaald;
 - Hillesluis 95, de mijlpaal is daarmee gehaald;
 - Bloemhof 83, de mijlpaal is daarmee niet gehaald (-4);
 - Carnisse 81, de mijlpaal is daarmee niet gehaald (-8);
 - Oude Westen 87, de mijlpaal is daarmee niet gehaald (-3);

Omdat de doelstelling uit drie onderdelen bestaat, waarvan twee onderdelen volledig gerealiseerd zijn en één onderdeel voor 60% is gerealiseerd komt de rekenkamer op een realisatie van 86,7%. Daarmee is de mijlpaal van het target als geheel bijna gehaald.

In de wijken Bloemhof, Carnisse en Oude Westen zijn de scores niet gehaald. Daar worden verschillende redenen voor genoemd waaronder onvoldoende investeringen in een nabije overheid, toename van vervuiling op straat en (woon)overlast. Bij Carnisse is er een opvallend verschil tussen de objectieve cijfers en relatief lage subjectieve cijfers. In de jaarstukken en de Eerste herziening is geen verwachting over het wel of niet halen van de eindtarget opgenomen. In de Eerste herziening ontbreekt ook een toelichting op de realisatie.

target 14: burgerparticipatie

mijlpaal 2019

Rotterdammers vinden dat ze meer worden betrokken in het meedenken of meebeslissen over maatregelen in hun leefomgeving.

realisatie 2019

De resultaten van de tussentijdse meting zijn nog niet beschikbaar. De Omnibusenquête volgt normaliter in mei, maar dit jaar volgen de resultaten later door de gevolgen van het coronavirus voor het onderzoek. De gerapporteerde cijfers in de jaarstukken betreffen de nulmeting.